

MIELENTERVEYSPOTILAAN TRIAGE

Esitiedot

Milloin oireet ovat alkaneet; ovatko sen jälkeen pahentuneet/helpottuneet?
 Onko potilaalla psykiatrian hoitosuhde olemassa ja miksi?
 Mikäli psykolääkkeitä käytössä, onko potilas ottanut ne ohjeen mukaisesti?
 Onko lähiaikoina tehty lääkemuutoksia?
 Mitä muutoksia aiempaan psyykkiseen tilaan ja selviytymiseen?
 Onko potilaalla päihteiden käyttöä tai väkivaltaista käytöstä?
 Onko potilaalla ollut erityisiä elämäntapahtumia oireiden ilmaantuessa?
 Mitkä asiat helpottavat/pahentavat oireita?
 Onko yksin/jääkö yksin?
 Onko somaattisia oireita?

VIHREÄ	Jos vain vihreitä, ei vaadi kuljetusta.
KELTAINEN	Jos yksikin keltainen, harkitse tilannekohtaisesti kuljetusta. Tarvittaessa hoito-ohje.
PUNAINEN	Jos yksikin punainen, vaatii kuljetuksen. Harkitse M1-kriteerien täyttyminen.

	VIHREÄ	KELTAINEN	PUNAINEN
Ajattelu ja toiminta			
Aistiharhat/ Harhaluulot	Ei aistiharhoja/ harhaluuloja	On harhoja, mutta tiedostaa ne harhoiksi.	Selkeästi harhainen. Ei erota harhoja todellisuudesta.
Puhe ja kontaktin ottaminen	Ottaa kontaktia ja puhe johdonmukaista.	Ottaa kontaktia, keskustelun ylläpito haastavaa.	Puhe hajanaista/lennokasta. Vaikea saada mitään kontaktia.
Psikomotoriikka	Toiminta/liikkuminen ei huomiota herättävää	Käyttäytyminen poikkeavaa, entuudestaan tyypillistä/ei muutosta aiempaan	Käyttäytyminen silminnähden outoa. Kiihtynyttä/hidastunutta, täysin pysähtynyttä
Kognitio (orientaatio, muisti, keskittymiskyky)	Orientoituu aikaan, paikkaan ja itseensä totuudenmukaisesti.	Epäorientoitumista aikaan, paikkaan ja/tai itseensä, joka potilaalle tyypillistä	Ei orientoidu aikaan, paikkaan ja/tai itseensä, ei keskittymiskykyä
Oman tilan arviointi (sairaudentunnottomuus)	Arvioi tilaansa realistisesti, ei poikkea hoitajan arviosta.	Tiedostaa sairautensa, oireet hallinnassa eikä muutosta aiempaan.	Sairaudentunnoton. Ei koe tarvitsevänsä hoitoa, poikkeaa hoitajan arviosta.
Negatiiviset oireet	Ei negatiivisia oireita.	Vetäytyy kontakteista. Tunneilmaisu köyhää.	Ei kontaktia/reaktiota ulkoisiin ärsykkeisiin. Jähmettynyt olemus. Toistuvat liikesarjat/sanat.
Mieliala			
Itsetuhoisuus	Ei itsetuhoisia ajatuksia/itsetuhoista käytöstä	Itsensä vahingoittamista, ei itsemurhasuunnitelmaa tai -yrityksiä	Halu kuolla, suunnitelma tehty tai jäähyväiskirje kirjoitettu, juuri yrittänyt itsemurhaa.
Masennus	Tavanomaiset mielialanvaihtelut, toiveikas tulevasta.	Tunteiden latistuminen. Tyhjä/ärtynyt mieliala. Alakuloisuus.	Vaikeat masennusoireet (syvä toivottomuus, arvottomuuden tunne)
Mania	Tavanomaiset mielialanvaihtelut, toiveikas tulevasta.	Yliaktiivinen. Unen tarve vähentynyt.	Maaniset oireet (ylikiihtyneisyys, suuruuskuvitelmat itsestään)
Vaarallisuus	Ei uhkaavaa käytöstä.	Impulsiivinen ja provosoiva käytös. Väkivaltataustaa.	Aggressiivisuus/uhkailu oirekuvan osana
Arjessa selviytyminen			
Ulkoinen olemus	Itsestään huolehtineen näköinen.	Epäsiisti olemus. Väsyneen oloinen.	Kykenemätön huolehtimaan omista perustarpeistaan (esim. selvä aliravitsemus)
Ympäristö	Asuinpaikka on asumiskelvollinen.	Epäsiisti asunto. Tavarain hamstraaminen/eriskummallinen asettelu.	Asumiskelvoton asunto
Arjen hallinta/päivärytmi	Kykenee ylläpitämään arkirytmisiä.	Arjenhallinnassa haasteita (esim. poissaolot töistä)	Ei arjenhallintaa. Ajantaju voi olla hukassa. Ei ole mitään arjessa kiinnipitävää.
Sosiaaliset suhteet	Tukiverkosto, johon turvautua. Kykenee sosiaaliin suhteisiin.	Pieni tukiverkosto, sosiaalisten suhteiden ylläpito tuottaa ongelmia.	Vetäytyneet sosiaalisista suhteista. Sosiaalinen kanssakäyminen ei onnistu.